

της **Λουίζας Σολομών – Πάντα**

Η τελευταία φορά που ήρθα σε στενή επαφή με τις εβραϊκές ρίζες μου, ήταν τον Γενάρη του 2018, όταν πέρασα αρκετές ώρες με τη γιαγιά μου, Μαίντη Σολομών, συζητώντας για τη φυγή της στον Όλυμπο και τη μετέπειτα οδύσσεια του διωγμού της την περίοδο της Κατοχής. Αφορμή της αφήγησης αυτής, που αφύπνισε βιώματα μιας ερεβώδους εποχής για την ανθρωπότητα, είχε σταθεί η Διεθνής Ημέρα Μνήμης των θυμάτων του Ολοκαυτώματος που τιμούμε κάθε χρόνο στις 27/1.

Το Σάββατο 25.9.2021, το Goethe-Institut στην Αθήνα σε συνεργασία με τη Γερμανική Πρεσβεία στην Ελλάδα, τίμησαν τα 1700 χρόνια εβραϊκής ιστορίας στη Γερμανία, με μία μουσική γιορτή αφιερωμένη στην εβραϊκή μουσική παράδοση. Πρωταγωνιστές της εκδήλωσης “Tres Hermanicas: Songs From Three Jewish Music Traditions” – η οποία προσφωνήθηκε από την Angela Kaya, Γενική Διευθύντρια του Goethe-Institut Athen και τον Dr. Ernst Reichel, Γερμανό Πρέσβη στην Ελλάδα – ήταν η Σοπράνο Μαριάντζελα Χατζησταματίου και το μουσικό της σύνολο, Pellegrinaggio al levante Ensemble. Εκείνη τη βραδιά, βρέθηκα και πάλι κοντά στις ρίζες μου, αυτή τη φορά, μέσα από μία εντυπωσιακή μουσική αφήγηση.

Γυρνώντας το χρόνο 1700 έτη πίσω, στις 11 Δεκεμβρίου του 321, ο Ρωμανός αυτοκράτορας Μέγας Κωνσταντίνος, εξέδιδε διάταγμα σύμφωνα με το οποίο οι Εβραίοι δεν μπορούσαν και δεν έπρεπε να διατηρούν υπό την κατοχή τους δημοτικά γραφεία στην curia, τη Δημοτική Διοίκηση της Κολωνίας. Το διάταγμα αποτελεί την αδιαμφισβήτητη απόδειξη ότι οι εβραϊκές κοινότητες αποτελούσαν αναπόσπαστο μέρος του ευρωπαϊκού πολιτισμού, ήδη από την ύστερη αρχαιότητα. Ένα χειρόγραφο αυτού του διατάγματος από τον Πρώιμο Μεσαίωνα, που φυλάσσεται σήμερα στο Βατικανό, μαρτυρά περισσότερα από 1700 χρόνια εβραϊκής ιστορίας στη Γερμανία.

Η σοπράνο της βραδιάς, Μαριάντζελα Χατζησταματίου, ζει «κάπου ανάμεσα στο Πήλιο, το θρυλικό βουνό των Κενταύρων και στον κόσμο ολόκληρο», όπως η ίδια δηλώνει υπερήφανα. Είναι μία ευέλικτη ερμηνεύτρια, της οποίας οι επιρροές κυμαίνονται από τον Mozart, μέχρι τον Schoenberg, την παραδοσιακή μουσική και την ηλεκτρονική. Η ιταλική μπαρόκ μουσική του 17ου αιώνα, τη γοητεύει ιδιαίτερα, όμως το ρεπερτόριό της περιλαμβάνει συνθέτες από μεταγενέστερες εποχές καθώς και συνθέσεις σύγχρονων δημιουργών. Από το 2016, ζει στην Ελλάδα απ’ όπου και κατάγεται, εστιάζοντας το καλλιτεχνικό της ενδιαφέρον σχεδόν αποκλειστικά στην έρευνα και την παρουσίαση της εβραϊκής μουσικής παράδοσης

Phoca PDF

της Ελλάδας και ειδικότερα εκείνης των Sepharad Εβραίων.

Η ίδια, συνεργάζεται με σημαντικές οργανώσεις, όπως το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος, το Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης, το Εβραϊκό Μουσείο της Ελλάδας στην Αθήνα, τις ποικίλες εβραϊκές κοινότητες σε όλη την Ελλάδα καθώς και με τη Διεθνή Συμμαχία για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος. Από το 2020, εργάζεται επίσης ως επιστημονικός συνεργάτης του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης, όπου μελετάει και προωθεί τη μουσική παράδοση των Εβραίων της Ελλάδας.

Φορώντας ένα εντυπωσιακό κατακόκκινο φόρεμα, η σοπράνο βρέθηκε στον αίθριο χώρο του Goethe-Institut, όπου μαζί με τους μουσικούς Νώντα Αδάμο (ακορντεόν), Δημήτρη Δεμελή (βιολί), Νίκο Παναγιωτίδη (μουσική διεύθυνση, κιθάρα, lafta) και τον Νικόλα Μυλωνά (κρουστά), μας παρουσίασαν για περίπου μιάμιση ώρα συνθέσεις από τρεις εβραϊκές μουσικές παραδόσεις: την Yiddish, την Ελληνική “Romaniote” και την Sefardic παράδοση.

Το σχήμα Pellegrinaggio al levante Ensemble δημιουργήθηκε το 2017 από την ίδια και τον κιθαρίστα, Νίκο Παναγιωτίδη. Το σύνολο παρουσιάζει παραδοσιακή μουσική από την Ελλάδα και άλλες Μεσογειακές χώρες. Ήχοι από τη Νότια Ιταλία, τη Ρώμη, τη Βενετία, διάφορα μέρη της Ελλάδας, όπως η Ηγουμενίτσα, η Καστοριά, η Θεσσαλονίκη και η Ξάνθη, αλλά και την Κωνσταντινούπολη, συνθέτουν ένα πολυπολιτισμικό ηχόχρωμα. Το σχήμα, που γέμισε την ψυχή μας με μουσικές παραδόσεις και αναμνήσεις του παρελθόντος, πρόκειται να κυκλοφορήσει το πρώτο του άλμπουμ με κομμάτια από τις μουσικές παραδόσεις των Εβραίων της Ελλάδας, σε συνεργασία με την Εβραϊκή Κοινότητα και το Εβραϊκό Μουσείο της Θεσσαλονίκης.

Την εμφάνιση των Pellegrinaggio al levante Ensemble, διαδέχθηκε ένα γεύμα στον χώρο του Ινστιτούτου, με το οποίο επισφραγίστηκε η ξεχωριστή αυτή βραδιά του εορτασμού των 1700 χρόνων εβραϊκής ιστορίας και πολιτισμικής προσφοράς των Εβραίων στη Γερμανία – εκεί όπου «κάποτε» μία νοσηρή μερίδα της κοινωνίας, τους στέρησε το δικαίωμα στη ζωή.

ΠΗΓΗ: ιστοσελίδα popaganda.gr, 28.9.2021

Phoca PDF